

Sygn. akt I C 2493/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący: Sędzia SR Monika Malinowska - Wasiak

Protokolant: Bartłomiej Trzmielak

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) SA z siedzibą w W.

przeciwko R. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego R. K. na rzecz powoda (...) SA z siedzibą w W. kwotę 1.659,14 zł. (jeden tysiąc sześćset pięćdziesiąt dziewięć złotych 14/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 do dnia 31 marca 2016 roku;
2. zasądzoną w punkcie 1 wyroku kwotę wynoszącą 1.659,14 zł. (jeden tysiąc sześćset pięćdziesiąt dziewięć złotych 14/100) rozkłada na 8 (osiem) miesięcznych rat: przy czym siedem pierwszych rat w kwocie po 200,00 zł. (dwieście złotych) oraz ósma rata w kwocie 259,14 (dwieście pięćdziesiąt dziewięć złotych 14/100) płatne do 15 (piętnastego) dnia każdego kolejnego miesiąca poczynając od dnia 15 kwietnia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;
3. oddala powództwo w pozostałej części,
4. nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2493/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 września 2015 roku wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła

o zasądzenie od R. K. kwoty 1.659,14 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dochodzone roszczenie wynika z umowy pożyczki zawartej przez strony w dniu 14 maja 2015 roku o numerze (...). Powód wskazał, że na dochodzoną kwotę składa się 1.000 złotych niespłaconych rat kapitałowych z harmonogramu spłaty do umowy pożyczki, 26,14 złotych tytułem skapitalizowanych odsetek umownych w wysokości 9% w stosunku rocznym

od kwoty kapitału 1.000 złotych od dnia wypłaty kwoty pożyczki na rzecz pozwanego,

tj. 14 maja 2015 do dnia rozwiązania umowy – 29 sierpnia 2015 roku, 123 złote tytułem kosztów przygotowania i wysyłki monitu, wezwania do zapłaty oraz ostatecznego wezwania do zapłaty, zgodnie z postanowieniami umowy, 75 złotych z tytułu kosztów przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego, opłata przygotowawcza w łącznej kwocie 390 złotych oraz opłata administracyjna w wysokości 45 złotych. Powód wskazał, iż mimo wezwania do zapłaty, pozwany nie spłacił pożyczki.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym – k. 2 -6)

Postanowieniem z dnia 29 października 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w L. przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi z uwagi na stwierdzenie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty.

(postanowienie Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 29 października 2015 roku – k. 7)

W odpowiedzi na pozew R. K. uznał powództwo w całości, potwierdzając zawarcie z powodem umowy pożyczki, z której powód wywodzi swoje roszczenie. Pozwany wniósł jedynie o rozłożenie zasądzonych kosztów sądowych na raty, powołując się na to, że brak spłaty wywołany był problemami życiowymi – utratą pracy.

(odpowiedź na pozew – k. 37 – 40)

Na terminie rozprawy w dniu 4 lutego 2016 roku w imieniu powoda, mimo prawidłowego zawiadomienia, nikt się nie stawił. Pozwany podtrzymał swoje stanowisko w zakresie uznania powództwa, co do wniosku o rozłożenie na raty, wskazał jednak, iż dotyczy on dochodzonego pozvem roszczenia, wniósł jednocześnie o nieobciążanie go kosztami postępowania.

(protokół rozprawy – k. 44 – 44 v.)

Pismem procesowym z dnia 19 lutego 2015 roku (data wpływu) pełnomocnik powoda wyraził zgodę na rozłożenie na raty, ewentualnych kosztów sądowych obciążających pozwanego.

(pismo procesowe pełnomocnika powoda – k. 45)

Na ostatnim terminie rozprawy w imieniu powoda, mimo prawidłowego zawiadomienia, nikt się nie stawił. Pozwany podtrzymał swoje stanowisko w sprawie.

(protokół rozprawy z dnia 31 marca 2016 roku)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 maja 2015 roku R. K. zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której otrzymał kwotę 1.000 złotych, zobowiązując się do jej spłaty w terminie 7 miesięcy od daty wypłaty pożyczki, zgodnie z harmonogramem wyszczególnionym w umowie, wraz z należnymi opłatami i odsetkami w wysokości 9% w skali roku. Wśród opłat, które zobowiązał się ponieść pozwany była opłata przygotowawcza – 390 złotych oraz opłata administracyjna – 15 złotych. W pkt 13 umowy wskazano, że w przypadku opóźnienia klienta w spłacie rat pożyczki, pożyczkodawca jest uprawniony do podjęcia działań upominawczo – windykacyjnych zgodnie ze wskazaną w umowie kolejnością, których koszt każdorazowo ponosi klient: koszt przygotowania i wysyłki pierwszego monitu – 25 złotych, wezwania do zapłaty – 49 złotych, ostatecznego wezwania do zapłaty – 49 złotych oraz koszt przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego - 75 złotych.

(bezsporne, nadto uwierzytelniona kserokopia umowy pożyczki – k. 12 – 18)

Kwota 1.000 złotych z tytułu udzielonej pożyczki została wypłacona pozwanemu w dniu 14 maja 2015 roku.

(bezsporne, nadto uwierzytelniona kserokopia pisma powoda adresowanego do pozwanego z dnia 15 maja 2015 roku – k. 19)

Pozwany nie wywiązywał się z umowy pożyczki, nie spłacił z tytułu zadłużenia ani jednej raty.

(bezsporne)

Pismem z dnia 25 czerwca 2015 roku powód skierował do pozwanego monit, wzywając go do uiszczenia powstałego z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki zadłużenia. Kolejne wezwanie do zapłaty powód wystosował do pozwanego pismem z dnia 13 lipca 2015 roku.

(uwierzytelnione kserokopie: pisma zatytułowanego „monit” – k. 20, wezwania do zapłaty – k. 21)

Pismem z dnia 29 lipca 2015 roku powód skierował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty, w którym wskazał, iż pozwany spóźnia się z uiszczaniem należnych z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki rat 30 dni.

(uwierzytelniona kserokopia ostatecznego wezwania do zapłaty – k. 22)

Pismem z dnia 14 sierpnia 2015 roku powód wypowiedział umowę pożyczki nr (...), łączącej go z pozwanym, z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, wzywając go jednocześnie do spłaty całości zaległego zobowiązania w terminie do 28 sierpnia 2015 roku.

(uwierzytelniona kserokopia wypowiedzenia umowy pożyczki – k. 23)

R. K. pozostaje we wspólnym gospodarstwie z żoną, mają na utrzymaniu dwoje dzieci w wieku 12 i 7 lat. Ich łączne dochody wynoszą 3.300 złotych. Posiadają zadłużenie z tytułu kredytów, które spłacają w miesięcznych ratach w łącznej wysokości 1.000 złotych. Pozostałe dochody przeznaczają na bieżące potrzeby.

(zeznania R. K. – k. 44 w zw. z k. 44 wyjaśnień informacyjnych)

Powyższy stan faktyczny był bezsporny. Pozwany nie kwestionował okoliczności faktycznych przytoczonych w treści pozwu. Nadto Sąd oparł się na przedstawionych przez powoda dokumentach, w postaci uwierzytelnionych przez pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym kserokopii.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie bezspornym było, iż strony zawarły umowę pożyczki. Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki w zależności od woli stron, może być umową odpłatną, bądź nieodpłatną.

W niniejszej sprawie pozwany uznał roszczenie powoda. Stosownie do art. 213 § 2 k.p.c., sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Uznanie powództwa oznacza, iż pozwany uznał za zasadne samo roszczenie powoda jak i przyznał przytoczone przez niego okoliczności, w konsekwencji wyrażając zgodę na wydanie wyroku uwzględniającego powództwo. Sąd, co do zasady, jest związany uznaniem powództwa, zatem wydaje wyrok w zakresie uznania, bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Uznanie to jest jednakże poddawane kontroli Sądu.

W niniejszej sprawie pozwany zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której otrzymał kwotę

1.000 złotych. Zobowiązał się przy tym do zwrotu kwoty pożyczki wraz z oprocentowaniem oraz należnymi, określonymi w umowie opłatami. Pozwany nie spłacił z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki ani jednej raty. Od niespłaconych rat naliczane były stosownie do umowy pożyczki odsetki za opóźnienie. Z całokształtu okoliczności w sprawie wynika zatem, iż powodowi przysługuje względem pozwanego wierzytelność w wysokości dochodzonej pozwem. Uznanie powództwa przez pozwanego nie było wobec tego sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego ani nie zmierzało do obejścia prawa.

W świetle powyższego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną należność.

O obowiązku zapłaty odsetek Sąd orzekł, mając na względzie nowelizację przepisów kodeksu cywilnego, która weszła w życie od dnia 1 stycznia 2016 roku. W rozpatrywanej sprawie powód żądał odsetek od poszczególnych, wskazanych w pozwie kwot, od dnia wniesienia powództwa, tj. 11 września 2015 roku do dnia zapłaty. Mając na uwadze, iż wyrok w niniejszej sprawie został wydany w dniu 31 marca 2016 roku, a zatem w dacie obowiązywania znowelizowanych przepisów w zakresie odsetek określonych w kodeksie cywilnym, niezbędnym było uwzględnienie przedmiotowych zmian w treści wyroku. Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty

w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 9 listopada 2015 r.) art. 481 k.c. otrzymał, począwszy od jego § 2, następujące brzmienie: "Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.". Nadto, w dodanych § 2¹-2⁴ powołanego przepisu, wskazano, iż: maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) (§ 2¹); jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych

za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie (§ 2²); postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego.

W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy (§ 2³); Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość odsetek ustawowych

za opóźnienie.(§ 2⁴).

W dotychczasowym brzmieniu powołanego art. 481 k.c., wskazywano jedynie, iż odsetki za opóźnienie, w przypadku, gdy ich wysokość nie była z góry oznaczona, równe są wysokości odsetek ustawowych. W przypadku natomiast, gdy wierzytelność była oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel mógł żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy, bez żadnych ograniczeń.

W myśl art. 56 powołanej ustawy nowelizującej do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie natomiast z art. 57 te same przepisy, z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, wchodzi ona w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym było zasądzenie odsetek od dnia 11 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku (tj. dnia poprzedzającego wejście w życie przedmiotowej ustawy nowelizującej, w zakresie przepisów dotyczących odsetek określonych w kodeksie cywilnym) w wysokości odsetek ustawowych, określonych w art. 481 k.c. w brzmieniu przed 1 stycznia 2016 roku, które wynosiły 8 % rocznie, a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, odsetek za opóźnienie, o których mowa w art. 481 k.c.

w aktualnym brzmieniu, które wynoszą aktualnie 7 % w skali roku.

Mając na uwadze, iż zasądzone odsetki od dnia 1 stycznia 2016 roku są niższe od odsetek ustawowych, których żąda powód, Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, tj. w zakresie różnicy między wysokością odsetek ustawowych, obowiązujących do

31 grudnia 2015 roku, a odsetkami ustawowymi za opóźnienie, obowiązującymi od 1 stycznia 2016 roku.

Wobec wniosku pozwanego o rozłożenie dochodzonego pozwem świadczenia na raty, Sąd uznał, iż jest on zasadny. Stosownie do przepisu art. 320 k.p.c. możliwość taka istnieje

w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Szczególnie uzasadnione przypadki to sytuacje, gdy ze względu na stan rodzinny i majątkowy pozwanego jednorazowa zapłata byłaby niemożliwa lub znacznie utrudniona bądź też naraziłaby zobowiązanego na niepowetowane szkody, jednocześnie jednak sytuacja majątkowa pozwanego umożliwia mu spłacenie należności w częściach. W rozpatrywanej sprawie pozwany osiąga miesięczne dochody łącznie z żoną, w wysokości 3.300 złotych. Kwota ta, w ocenie Sądu, w realiach umożliwiającą spłatę dochodzonego rozpatrywanym pozwem świadczenia w 8 miesięcznych ratach, bez nadmiernego obciążenia budżetu pozwanego. Jednocześnie okoliczność,

iż pozwany wraz żoną mają na utrzymaniu dwoje uczących się dzieci, w ocenie Sądu stanowi o tym, że obciążenie pozwanego obowiązkiem całej dochodzonej kwoty jednorazowo, stanowiłoby ciężar nie do udźwignięcia, który skutkowałby znaczącym pogorszeniem się sytuacji finansowej, a w perspektywie – popadnięciem w jeszcze większe długi.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Zgodnie

z powołanym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić

od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2012 r. (V CZ 26/12, LEX nr 1231638), przepis art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Art. 102 k.p.c. znajduje zastosowanie „w wypadkach szczególnie uzasadnionych”, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współżycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r., II CZ 95/12, LEX nr 1232771, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2012 r., I UZ 86/12, LEX nr 1228427). W postanowieniu z dnia 26 września 2012 r. (II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

W niniejszej sprawie Sąd uznał, iż zasadnym jest nieobciążanie pozwanego kosztami postępowania, mając na uwadze, jego trudną sytuację majątkową pozwanego i jego rodziny oraz okoliczność, iż nie kwestionował on powództwa.